

ΠΑΝΔΩΡΑ

1 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ, 1860.

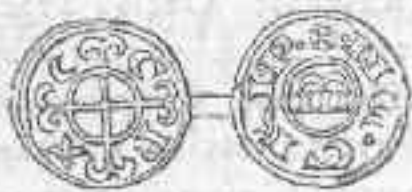
ΤΟΜΟΣ Γ'.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 237.

ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ ΝΟΜΙΣΜΑ

— 000 —

Γουλιέλμος τῷ Βιλλαρδουίνου, ἡσ τριάρχου Εὐβοίας.
1255 — 1262.

*Εμπροσθεν. G. P. AC. μεταξὺ δύο κύκλων (Guillelmus, Princeps Achaiae). Σταυρὸς ἀγκυρωτὸς διατέμνων τὸν ἑσωτερικὸν κύκλον καὶ τὴν ἐπιγραφήν εἰς τέσσαρα μέρη.

*Ὁπισθεν. NE. GRI. P. μεταξὺ δύο κύκλων (Negri Pontis). Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἑσωτερικοῦ κύκλου III, ὡς περ σημαίνει Tertierius.

Billon (α).

Ἐκ τῆς Συλλογῆς μου.

Γουλιέλμος Β', ὁ Βιλλαρδουίνος, ὅστις διετέλεσε Πρίγκιψ τῆς Ἀχαΐας ἀπὸ τοῦ ἔτους 1246 μέχρι τοῦ 1277, ἦτον υἱὸς Γουδοφρέδου τοῦ Α', καὶ ἀδελ-

(α) Ἦτοι νόμισμα ἐκ γαλλοῦ μεταχρῆστου μετ' ἀργύρου.

φὸς Γουδοφρέδου τοῦ Β', ἡγεμόνων ἐπίσης καὶ τούτων τῆς Ἀχαΐας. Ἐγεννήθη δὲ ἐν τῇ πόλει τῆς Καλαμάτας, διὸ ἐπεκλήθη καὶ Guillaume de Calamata, Γουλιέλμος ἐκ Καλαμάτας. Αναφέρει ὁ Buchon ὅτι ὅτε ἀνέλαβεν οὗτος τὴν ἡγεμονίαν, τὸ 1246, ἦτον ἤδη νυμφευμένος μετὰ τινος θυγατρὸς τοῦ Narjand de Toucy, ἐγγόνος Λουδοβίκου τοῦ Ζ', βασιλέως τῆς Γαλλίας, καὶ ὅτι, τελευταίως τῆς πρώτης ταύτης γυναικὸς, ἐγγυε, τῷ 1259, Ἄνναν τὴν θυγατέρα Μιχαὴλ τοῦ Β', Δεσπότη τῆς Ἠπείρου, τοῦ γάμου τελεσθέντος ἐν Πάτραις. Ἐκ τῆς περὶ Καρύστου ὁμῶς ἱστορικῆς πραγματείας τοῦ Κ. Πορτὶ πληροσηρούμεθα, ὅτι ὁ Γουλιέλμος εἶχε συζυγῆ καὶ ἑτέραν γυναῖκα, ἀποδιώσασαν τὸ ἔτος 1255 (ε). Ἡ δευτέρα αὕτη σύζυγος ὠνομάζετο Καριντάνα· ἦτο δὲ θυγάτηρ τοῦ Ριτζάρδου δ' ἄλλης Κάρκερι, κυρίου τοῦ τρίτου μέρους τῆς Εὐβοίας, ὅθεν προήλθον καὶ αἱ εἰς τὴν κυριαρχίαν τῆς χώρας ταύτης ἀξιώσεις τοῦ Βιλλαρδουίνου.

Πρῶτος κατακτητὴς τῆς Εὐβοίας ὑπῆρξεν ὁ Φλαμ-

(ε) Ἡ περὶ Καρύστου ἱστορικὴ πραγματεία τοῦ Κ. Πορτὶ μεταφράσθη ἐκ τοῦ γερμανικοῦ παρὰ τοῦ ἡμετέρου Κ. Α. Ρ. Ραγκιῆ, καὶ ἐδημοσίωθη ἐν τοῖς φυλλάδιαις 131, 132 καὶ 133 τῆς Πανδώρας. Ἄλλ' ἡ συγγραφεὺς ἀνεκάλυψε μετὰ ταῦτα ἐν ἑστίαι καὶ ἑτέρα ἐγγράφα, πολλὰ μέρη διορθώσας, ὡς μετεποίησε καὶ ἐπέβησε τὸ πῶμα του. Οὗτοι δὲ διορθωμένοι διακοίνωσε πρὸς τὸν Κ. G. B. de Sardagna, ὅστις μετέφρασεν αὐτὸ ἰταλικῶς καὶ ἐβδόμων ἐν ἑστίαι τὸ 1856. Ὅθεν ἡ ἰταλικὴ μετάφρασις ἐπίχει τίσις πρωτοτύπου.

μανδός Ιάκωβος d' Avesnes. Κατέλαβε δὲ οὗτος τὴν νῆσον τὸ 1205, ὡς τοποτηρητὴς Βονιφακίου τοῦ Μομφεράτου, βασιλέως Θεσσαλονίκης, καὶ διανεμὼν αὐτὴν εἰς τρία τιμάρια παρεχώρησε τοῖς συστρατιώταις αὐτοῦ Ραβάνω δ' ἄλλε Κάρκερι (Bavano dalle Carceri), Πεκοράρω δ' αἰ Πεκοράρι ἐκ Μερκανόβου (Pecoraro dei Pecorari di Mercanovo) καὶ Γιδέρτῳ, οὗτινος τὸ ἐπώνυμον ἀγνοεῖται, ἀλλ' ὅστις μετὰ τῶν ἄλλων δύο κατήγετο ἐκ Βερώνης. Τὸν d' Avesnes, τελευτήσαντα ἐν ἔτει 1210, διεδέχθη ὁ Ραβάνος δ' ἄλλε Κάρκερι, συνενώσας καὶ τὰ τρία ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ τιμάρια. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τούτου, τῷ 1216, μεσολαβήσας τῆς Ἑνετίας, πάλιν διηρέθη εἰς τρεῖς ἀνεξαρτήτους ἡγεμονείας. Μία τούτων περιλαμβάνουσα τὸ μεσημβρινὸν μέρος τῆς νήσου, ὅπου ἔκειτο καὶ ἡ Κάρυστος, ἐδόθη πρὸς τὴν χήραν τοῦ Ραβάνου. Τὸ δὲ βόρειον τῆς νήσου μετὰ τοῦ ἀξιολόγου φρουρίου Ὠρεοῦ, ἐδόθη πρὸς τὸν Μερσίνον καὶ Ριτζάρδον δ' ἄλλε Κάρκερι, υἱοῦς τοῦ Ραδονδέλλου, ἀδελφοῦ τοῦ Ραβάνου. Τὸ δὲ κεντρικὸν μέρος, ὅπου ἐκτίσθη ἡ πόλις Νεγροπόντι, ἢ Ἐγριπος, εἰς τὴν θέσιν τῆς Χαλκίδος, ἔτυχεν εἰς Γουλιέλμον καὶ Ἀλδέρτον, υἱοῦς τοῦ προμνησθέντος Γιδέρτου. Ἐκαστος τῶν κυρίων ἐνὸς τρίτου τῆς Εὐβοίας ὠνομάσθη Tercier de Negripont. Καὶ ὁ μὲν Μαρκίων καὶ βασιλεὺς Θεσσαλονίκης παρεχώρησεν ἐξ ἀρχῆς τὴν ὑψηλὴν κυριαρχίαν τῶν τιμαρίων αὐτῶν πρὸς τὸν Πρίγκηπα τοῦ Μωρέως· οἱ δὲ τρίαρχοι οὗτοι τῆς Εὐβοίας ἔλαβον δικαιώματα πατρικίων ἐν τῇ ἡγεμονίᾳ Ἀχαΐας, καὶ ἐξεπλήρωσαν πιστῶς τὰ τῆς ὑποταγῆς καθήκοντα, στρατεύσαντες ὑπὸ τὰς σημαίας τοῦ κυριάρχου τῶν εἰς τὴν κατάκτησιν τοῦ Ἀκροκορίνθου, τῆς Ναυπλίας καὶ τῆς Μονεμβασίας.

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1209 καὶ ἐφεξῆς ἡ Ἑνετία εἶχεν ἐν Εὐβοίᾳ τὸν ἐαυτῆς Βαῦλον, ὡς εἶχε τοῦτον καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ὁ Βαῦλος, προστατεύων κατ' ἀρχὰς τὸ ἑνετικὸν ἐμπόριον, ἐδίκαζε μόνος τὰς ὑποθέσεις τῶν Ἑνετῶν ὑπηκόων· ἀλλὰ βαθμηδὸν ἤρξατο νὰ ἐπεμβαίνει εἰς τὰ ἐσωτερικὰ πράγματα τῆς νήσου, ὥστε καὶ θέσιν ἔλαβεν ἀπειλητικὴν πρὸς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Πρίγκηπος τῆς Ἀχαΐας. Ἐν τούτοις μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ριτζάρδου δ' ἄλλε Κάρκερι (1220), τὸ πρὸς τοῦτον ἀνήκον φρούριον τοῦ Ὠρεοῦ ἔμεινεν εἰς τὴν θυγατέρα του Καριντάναν, συζευχθεῖσαν, ὡς ἐβρέθη ἀνωτέρω, Γουλιέλμον Β' τὸν Βιλλαρδουῖνον. Τούτης δὲ ἀποθανούσης ἀτέκνου τῷ 1255, ὁ Βιλλαρδουῖνος ἀντεποιήθη τῶν δικαιωμάτων τῆς. Τότε οἱ δύο ἄλλοι τρίαρχοι Γουλιέλμος ἐκ Βερώνης καὶ Ναρζότος δ' ἄλλε Κάρκερι, συμφωνήσαντες ἐκυρίευσαν τὸν Ὠρεόν, σκοπεύοντες νὰ ἀναδείξωσι τρίαρχον ἕτερον συγγενῆ των, ἤγουν τὸν Γραπέλλαν δ' ἄλλε Κάρκερι, εἰς τοῦτο προτροπόμενοι καὶ ὑπὸ τοῦ Ἑνετοῦ Βαύλου, καὶ διὰ τοῦτο κηρυχθέντες ὑπηκοοὶ τῆς Ἑνετίας. Ὄθεν τὰ μέγιστα ὁ Βιλλαρδουῖνος ὀργισθεὶς, ἐκάλεσε πρὸς ἐαυτὸν τοὺς τρίαρχους τούτους καὶ τοὺς ἐφυλάκισεν. Ἀλλ' αἱ γυναῖκες τούτων καὶ πολλοὶ τῆς συγγενείας ἰπ-

πόται, προσδραμόντες εἰς τὸν ἐν Εὐρίπῳ Βαῦλον τῶν Ἑνετῶν Πυλὸν Γραδενίγον, ἔτυχον ὑπερσπίσεως· ἐπειδὴ οὗτος εἰσκούσας αὐτοὺς καὶ συστρατεύσας μετὰ ἑνετικῆς δυνάμεως ἐκυρίευσεν τὴν Εὐριπον. Καὶ μετ' ὀλίγον μὲν ὁ Βιλλαρδουῖνος ἀνέκτησε τὸν τόπον, ἀλλ' ὁ πόλεμος δὲ ἐληξεν ἐκεῖ. Ἡ Ἑνετία νέως κατέβαλεν ἀγῶνας ὅπως ὑποτάξῃ τὴν Εὐβοίαν, καὶ ἀπέστειλε στρατηγὸν Μάρκον τὸν Γραδενίγον, συνοδευόμενον ὑπὸ βούλλας τοῦ Πάπα ἀφορίζουσας τὸν Βιλλαρδουῖνον. Ὁ Γραδενίγος προσέλαβε σύμμαχον Γουίδωνα Α' de la Roche, Μέγαν Κύριον τῶν Ἀθηνῶν, ἐπαναπτάντα καὶ τοῦτον κατὰ τοῦ νομίμου κυριάρχου τοῦ Βιλλαρδουῖνου, μετὰ δὲ δεκατρεῖς μῆνας, τῷ 1259, ἐκυρίευσεν τὴν Εὐριπον. Ὁ Βιλλαρδουῖνος ἐξηκολούθησεν ἐπιμόνως τὸν πόλεμον κατὰ τῶν Ἑνετῶν καὶ κατὰ τοῦ de la Roche, ὃν τέλος κατατροπώσας εἰς τὸ Καρύδι, ἤνγκασε νὰ καθυποδύλῃ εἰς τὴν δικαστικὴν ἀπόφασιν, ἣν περὶ τῆς ἀποστασίας αὐτοῦ ᾔθελεν ἐκδώσει ἡ Αὐλὴ Λουδοβίκου τοῦ Θ', βασιλέως τῆς Γαλλίας.

Τῇ ἐπικουρίᾳ δὲ τῶν Γενουησιῶν ἐπολιόρκησε τὴν Κορώνην, ληΐζων ἐνταυτῷ τὰ ἐμπορικὰ πλοῖα τῆς Ἑνετίας. Ἀλλὰ τότε ἡ βοήθησας αὐτὸν τύχη μεταβλήθη. Παρασυρθεὶς ὑπὸ τοῦ πενθεροῦ του Μιχαὴλ Β', Δεσπότη τῆς Ἠπείρου, εἰς τὸν κατὰ τοῦ Μιχαὴλ Παλαιολόγου πόλεμον, κατετροπώθη ὑπὸ τῆς αυτοκρατορικῆς στρατιᾶς ἐν τῇ παρά τῇ Καπτορία γενομένῃ μάχῃ, καὶ μετὰ πλείστων τῶν ἀνδρειοτέρων ὀπαδῶν του ἔπεσεν αἰχμάλωτος. Ἐνεκα τούτου, οἱ ἐν Πελοποννήσῳ ἐκάλεσαν ἐκ Γαλλίας Γουίδωνα Α', Μέγαν Κύριον τῶν Ἀθηνῶν, ἵνα κυβερνήσῃ τὴν Ἀχαΐαν κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ Πρίγκηπος. Μόλις δὲ ἐπανῆλθεν ὁ Γουίδων μετὰ τοῦ τίτλου τοῦ Δουκὸς, καὶ ἀπηλευθέρωσε τοὺς βαρόνους τῆς Εὐβοίας Γουλιέλμον ἐκ Βερώνης καὶ Ναρζότον δ' ἄλλε Κάρκερι, οἵτινες αἰχμάλωτοι ἕως τότε ἐκρατοῦντο.

Ἡ παρά τοῦ Καίσαρος Ἀλεξίου Στρατηγοπούλου γενομένη ἀνάκτησις τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῷ 1261, ἔπεισε τέλος τοὺς Φράγκους νὰ παύσωσι τὰς ἐν Εὐβοίᾳ διενέξεις. Μόλις ὁ Βιλλαρδουῖνος ἐλυτρώθη τῆς τριετοῦς αἰχμαλωσίας, τῷ 1262, παραχωρήσας πρὸς τὸν Μιχαὴλ Παλαιολόγον τὰ ἀξιολογώτερα τῶν φρουρίων του, καὶ ἀπεφάσισε μετὰ τῶν βαρόνων του νὰ συνδιαλλαγῶσι μετὰ τῶν Ἑνετῶν. Ἐπεμψε λοιπὸν καὶ ἡ Ἑνετία ἀπεσταλμένους εἰς τὴν Εὐβοίαν, τῇ δὲ τούτων μεσιτεία οἱ τρίαρχοι Γραπέλλας δ' ἄλλε Κάρκερι, πρὸς ὃν ὁ Πρίγκηψ παρεχώρησε τὰ ἐπὶ τοῦ τρίτου τῆς Καριντάνης δικιώματά του, Ναρζότος δ' ἄλλε Κάρκερι, καὶ Γουλιέλμος ὁ ἐκ Βερώνης, εἰρήνευσαν μετὰ τοῦ Πρίγκηπος Βιλλαρδουῖνου, τῇ 14 Μαΐου 1262. Ταύτην δὲ τὴν εἰρήνην ἐπεκύρωσε μετὰ δύο ἡμέρας καὶ ὁ τῶν Ἑνετῶν Βαῦλος Ἀνδρέας Βαρβαρίγος ἐν ὀνόματι τῆς Πολιτείας. Ἡ κυριαρχία τοῦ τιμαρίου ἔμεινεν οὕτως εἰς τὸν Πρίγκηπα τῆς Ἀχαΐας, καὶ τὰ πράγματα ἐπανῆλθον εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν, ἤγουν ὡς εἶχον ὅτε ἡ Καριντάνη

ἀπεβίωσεν. Ἡ δὲ ἑνετία διέταξε τοὺς ἐν Εὐβοίᾳ Βαύλους αὐτῆς νὰ μὴ ἀνκειμνύωνται τοῦ λοιποῦ μήτε εἰς τιμάρια, μήτε εἰς τόπους (ne di feudi ne di terre).

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγομεν λοιπὸν, ὅτι Γουλιέλμος Β΄ ὁ Βιλλαρδουῖνος, δικαιοῦματι τοῦ μετὰ τῆς Καριτανῆς γάμου του, ἤξιον τῆν ἡγεμονίαν ἐνὸς τρίτου τῆς Εὐβοίας, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1255 μέχρι τοῦ 1262. Ἀλλ' ἐπειδὴ κατὰ τὰ τελευταῖα τρία ἔτη διετέλεσεν ἀγμάλωτος παρὰ Μιχαὴλ τῷ Παλαιολόγῳ, νομίματα φυσικῶ τῷ λόγῳ δὲν ἔδυνάθη νὰ κῆψῃ. Ὅθεν τὸ ἐπὶ κερκλῆς τοῦ ἀρθρου τούτου εἰκονισθὲν καὶ περιγραφέν, εὖθι ἐπιγράφεται τρίτορος Εὐβοίας (tertius Negri Pontis) ἐκόπη μεταξὺ τοῦ 1255 καὶ 1260· διὰ τοῦτου δὲ ἠθέλησε νὰ προσεπικυρώσῃ καὶ ἐπισήμους καταπτήσῃ τὰς ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας τοῦ τρίτου τῆς Εὐβοίας ἀξιώσεις του. — Τὸ σπανιώτατον τοῦτο καὶ ἴσως μοναδικὸν νόμισμα ἀπέκτησα ἐγὼ αὐτὸς ἐν Χαλκίδι παρὰ τινος χωρικοῦ· εἶναι δὲ τὸ πρῶτον καὶ μόνον γνωστὸν φραγκικὸν τῆς Εὐβοίας νόμισμα, ὅπερ μετὰ ἐπιμόρους ἐρεύνας ἐν ἐκείνῃ τῇ νήσῳ ἐπέτυχον ἄχρι ταῦδε ν' ἀνακαλύψω.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 15 Ἰανουαρίου 1860.

Π. ΛΑΜΠΡΟΣ.

ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΑ.

— 000 —

Μεταναστάσεις τῶν Σκυθῶν εἰς Θράκην, Μακεδονίαν καὶ Ἡπειρον. — Ἱστορικαὶ ἀποδείξεις. — Γλῶσσα τῶν Ἀλβανῶν. — Ἐγκατάστασις τῶν Σκυθῶν ἐν Ἑλλάδι.

Ὅλων τῶν μεταξὺ Κασπίας θαλάσσης καὶ Μαιώτιδος τόπων κύριοι οἱ Σκύθαι γενόμενοι, ἐξετάθησαν εὐθὺς πρὸς δύσιν, αἱ δὲ φυλαὶ αὐτῶν ἀλληλοδιαδόχως κατέσχον τὴν *Κιμμερίαν* (τανῶν Κριμαίαν), *Ταυρίδα* ἀποκαλέσαντες, καὶ τὰς πρὸς βορρᾶν τοῦ Εὐξείνου κειμένας ἐπαρχίας. Αἱ δὲ πορεῖαι αὐτῶν δὲν περιορίσθησαν μέχρι τοῦ Δανουβίου, καὶ, εἰς ἐποχὰς, ἃς δύσκολον νὰ ἔρισωμεν, εἰς τὴν Θράκην διεσπάρησαν, καντεῦθεν εἰς Μακεδονίαν καὶ Ἡπειρον, ὅθεν καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπέρασαν ὑπὸ τὸ ὄνομα *Πελασγοί*.

Οἱ Θράκες κατὰ Πτολεμαῖον κατήγοντο ἐκ τοῦ Καυκάσου. Τὸ ὄνομα αὐτῶν προφανῶς παρὰ τὸ *Τραξίται* (Traxites) τῆς Σκυθίας παράγεται, ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἱστορίᾳ μνημονευόμενον. Ὁ Οὐίδιος καὶ Στράβων ἀναφέρουσιν, ὅτι πάντες οἱ Θράκες Σκύθαι ἦσαν τὴν καταγωγὴν καὶ τὴν αὐτὴν ἐλάλουν γλῶσσαν. Τῶν συγγραφέων δὲ τινες θεωροῦσιν αὐτοὺς ἐκ τοῦ *Θεράς* (Thiras) καταγομένου, ἐδδόμου υἱοῦ τοῦ Ἰάφεθ. Ἄτεροι δὲ ἐκ τοῦ *Θρακός* (Thracé) υἱοῦ τοῦ Τιτάνος. Κατὰ δὲ Στέφανον τὸν Βυζάντιον ὑπᾶρχον μεταξὺ αὐτῶν *Τρόκιμοι*, *Ἡθαῖοι*, καὶ *Σύροι* (Syges), καθάπερ καὶ ἐν τῷ Καυκάσῳ. Ὁ

Ἡρόδοτος τοὺς παραλλοὺς Θράκας *Πελασγοὺς* ἀποκαλεῖ. Παρ' αὐτοῖς δὲ τοὺς Σαπηλοὺς τίθησιν, οὓς καὶ Πλίνιος ἐν τῷ Καυκάσῳ ὑπεράνω τῶν *Ἀβασγῶν*.

Ὁ Θουκυδίδης μνεῖται ποιεῖται φυλῆς τινος ἐν Θράκῃ περὶ τὴν Ῥοδόπην Δαί (Daï) κλιουμένης· τούτους δὲ *Μεναίους* (Menaï) ἢ λαοὺς τοῦ Μένου (Men) ὁ Πυσανίας ὀνομάζει. Κἀν τῇ Σκυθίᾳ δὲ ὁμώνυμος τοῖς δε φυλὴ ἐνυπῆρχε, καὶ Ἱερειῖας δὲ ὁ προφήτης περὶ *Μεννῶν* ὀμιλεῖ παρὰ τῷ Εὐφράτῃ οἰκούντων. Καὶ τὰ πλείστα τῶν ὀνομάτων τῶν τῆς ἀρχαίας Θράκης πόλεων, μὴ κατακλεγομένων ἐνταῦθα, συμφωνοῦσι τοῖς τῶν τοῦ Καυκάσου καὶ τῆς Χαλδαίας.

Ἐν τῇ ἀρχαίᾳ τῆς Μακεδονίας γεωγραφία εὐρίσκονται *Ἀλβανοί*, *Σύροι*, *Πάρθοι* τῶν δὲ λαῶν τούτων αἱ ὑποδικιρέσεις αἱ αὐταὶ εἰσι συνήθως τῆς τῶν χωρῶν, ἐξ ὧν κατήγοντο. Οἶον, παρὰ τοῖς Πάρθοις τῆς Μακεδονίας καὶ ἐπὶ Τίτου Λιβίου, πόλεις εὐρίσκοντο *Ράγαι* καὶ *Γάρδαρα* ὡς ἐν τῇ ἰδίῳ Παρθικῇ. Καὶ τὰ πλείστα τῶν ἄλλων ὀνομάτων, ὡς *Ἀτραξ*, *Τυρησαῖοι*, *Κάρρα*, *Ἰσχναι*, *Φίσκα* Ἀστυριακὰ ἦσαν ἢ Σκυθικὰ. Παρὰ δὲ τὰς ἀκτὰς τῆς τε Μακεδονίας καὶ Θράκης *Πελασγοί* τὸ πάλαι ὄκουν, οἵπερ καθ' Ἡρόδοτον ἄπαντας τοὺς ἄλλους ἐν ἑαυτοῖς συνεχώνευσαν.

Ἡ δὲ Ἡπειρος τὸ κατ' αὐτὴν ὑπὸ στιφῶν Σκυθικῶν κατεκλύσθη, καὶ αἱ ἐν αὐτῇ ἐγκαταστᾶσαι φυλαὶ τῶν ὀρέων ἔνεκεν, τὴν ἀμυννὴν αὐτοῖς διευκολυνόντων, ἐπὶ πολὺ τὰ ἴδια ἐτήρησαν ὀνόματα. Πρόπαλαι δὲ ἐν αὐτῇ ἀναφέρονται οἱ *Περίραιβοι* ὡς ἐν Θράκῃ καὶ Καυκάσῳ. Καὶ οἱ *Ναπαῖοι* (Napai) τῆς Ἡπείρου προφανῶς τῆς αὐτῆς εἰσι καταγωγῆς, ἥς περ καὶ οἱ ὑπὸ Πλινίου μνημονευόμενοι *Ναπαῖοι* τῆς Σκυθίας. Καὶ οὗτοι δὲ κάκεινοι παρόχθιοι ὄκουν ποταμῷ ἐν ἀμφοτέραις ταῖς χώραις *Τάρας* (Taras) καλουμένῳ.

Ὁ δὲ μᾶλλον τὴν ἐκ Καυκάσου τῶν ἀρχαίων Ἡπειρωτῶν καταγωγὴν δείκνυσίν ἐστιν, ὅτι οἱ τούτων ἀπόγονοι τανῶν εἰσι *Ἀλβανοί* ἀκούουσι, καὶ γλῶσσαν λαλοῦσι παραπλησίαν πάνυ τῇ ἀρχαίᾳ Περσικῇ. Ὁ Μαλτεβρουνίος (Malte-Brun) λέγει περὶ τούτου· «Ἐκ τῆς τῶν Ἀλβανῶν γλώσσης δείκνυται, ὅτι οἱ Ἀλβανοὶ πάλαι ἐν Εὐρώπῃ ἐγκαθεστᾶσι καθάπερ οἱ Κελτοὶ καὶ Ἕλληνες, μεθ' ὧν διὰ πολλῶν, ὡς εἰκῆς, δεσμῶν συνέχονται.»

Ἱστορικοὶ δὲ τινες ἐκ τῶν ἀναλογιῶν τούτων συμπεραίνουσι τοὺς νῦν Ἀλβανούς ἐξ Ἀλβανῶν Σκυθῶν κταγομένους, ὑπὸ Πομπηίου εἰς Ἰλλυρίαν ἐκ τοῦ Καυκάσου μετενεχθέντας. Κατ' αὐτοὺς ὁ Πομπηῖος πλεον τῶν ἐνεακοσίων λευγῶν διήλθεν ἂν διὰ τῶν δυσκολωτέρων τοῦ κόσμου χωρῶν πρὸς ἐγκατάστασιν πολεμίου λαοῦ ἐν ὄρειοῖς τόποις ὑπὸ πολεμίων τοῖς Ῥωμαίοις οἰκουμένοις. Ἦτε γεωγραφία καὶ ὁ ὀρθὸς λόγος ἐν μύθῳ μέρει τὴν ἱστορίαν ταύτην τάττουσιν.

Καὶ Πτολεμαῖος δὲ τοὺς τὴν Ἡπειρον οἰκούντας *Ἀλβανοὺς* ἀποκαλεῖ. Εἰ δὲ μόνη ἢ νέα αὕτη ἀποικία ἐν Ἡπείρῳ ἦν, ἐμνημόνευε πάντως καὶ τοῦ ἀρ-